

**MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

MD - 2012, mun. Chișinău,
str. 31 August 1989, nr. 82
tel.: +373 22 20 14 24
web: www.justice.gov.md,
e-mail: secretariat@justice.gov.md

24.04.2024 nr. 04/2-3832

**Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
Cancelaria de Stat**

Cu referire la adresa Cancelariei de Stat nr. 18-69-3317 din 25.03.2024, urmare examinării *proiectului de lege privind contractele de furnizare de conținut digital și de servicii digitale (număr unic 243/MDED/2024)*, relevăm următoarele.

Potrivit notei informative, prezentul proiect de lege transpune *Directiva (UE) 2019/770 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2019 privind anumite aspecte referitoare la contractele de furnizare de conținut digital și de servicii digitale*, în scopul contribuiri la o creștere mai rapidă a pieței digitale, atât în beneficiul consumatorilor, cât și al comercianților. Proiectul de lege reglementează contractele încheiate între comercianți și consumatori pentru furnizarea de conținut digital sau de servicii digitale și urmează să precizeze normele privind conformitatea conținutului digital sau a unui serviciu digital cu contractul, căile de atac în caz de neconformitate sau de nerespectare a obligațiilor de furnizare și modalitățile de exercitare a acestora, precum și modificarea conținutului digital sau a unui serviciu digital.

În context, raționamentele expuse de inițiator în notă reflectă motivul elaborării actului normativ.

Totodată, aferent rigorilor de tehnică legislativă, menționăm următoarele.

La **art. 1**, pornind de la conținutul normativ al acestuia, precum și prevederile art. 1 din *Directiva (UE) 2019/770*, se propune denumirea articolului de completat cu cuvintele „și scopul”, iar la alin. (2) lit. a) de completat cu cuvintele „de furnizare de conținut digital sau de servicii digitale”, în vederea concretizării normei.

La **art. 2** „Noțiuni principale”:

La definirea noțiunilor preluate din *Legile nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor* și *nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal* se vor indica expres articolele la care se face referință (spre exemplu, la noțiunile „comerciant”, „compatibilitate”, „consumator” se va indica „astfel cum este definit la art. 1 din *Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor*”).

Cu referire la noțiunea de „garanție comercială” remarcăm că definiția acesteia nu se regăsește în textul *Directivei (UE) 2019/770*, precum și alte reglementări referitoare la această noțiune. În schimb, astfel de noțiune este reglementată prin *Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor*, atât în cadrul art. 1 privind noțiunile în sensul legii enunțate, cât și la art. 24 al acesteia privind garanțiile comerciale. Prin urmare, se va reexamina oportunitatea includerii normelor privind garanția comercială în proiectul propus spre examinare (observație valabilă și pentru art. 20 din proiect).

La noțiunea „produs cu elemente digitale” semnalăm că la art. 2 pct. 3 din *Directiva (UE) 2019/770* se operează cu termenul „bunuri cu elemente digitale”. De asemenea, în conformitate cu art. 1081 alin. (3) din *Codul civil* „În sensul prezentului capitol (V „Clauzele abuzive”), prin bunuri se înțelege și conținutul digital furnizat în temeiul contractului de furnizare de conținut digital.”. Astfel, se va ține cont de aceste aspecte.

La **art. 3 „Domeniul de aplicare”**:

În partea introductivă a alin. (2) se recomandă cuvintele „extind asupra” de substituit cu cuvântul „aplică”, așa cum prevede *Directiva (UE) 2019/770* la art. 3.

La alin. (2) lit. c) textul „Legea nr. 241/2007 comunicațiilor electronice” se va substitui cu textul „Legea comunicațiilor electronice nr. 241/2007”, conform uzanțelor normative.

La alin. (2) lit. g) cuvântul „libere” se va substitui cu cuvântul „gratuit”, astfel cum este prevăzut la art. 3 alin. (5) lit. (f) din *Directiva (UE) 2019/77*, precum și potrivit prevederilor art. 5 lit. e) din *Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător*.

Adițional, la alin. (2) lit. b) – i) se va ține cont de prevederile părții introductive de la alin. (5) al art. 3 din *Directiva (UE) 2019/770*, potrivit cărora „Prezenta directivă nu se aplică contractelor referitoare la:”.

La alin. (5) cuvintele „definit de” se va substitui cu textul „la art. 2 din”, în vederea concretizării normei.

În vederea transpunerii exacte a prevederilor art. 3 alin. (7) din *Directiva (UE) 2019/77*, precum și ținând cont de prevederile *Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative*, se propune următoarea redacție a alin. (6): „(6) În cazul în care există o divergență între orice normă a prezentei legi și o normă a unei alte legi care reglementează un anumit sector sau obiect de activitate, norma acesteia din urmă prevalează față de prezenta lege.”.

La **art. 4 alin. (2) lit. a) și b)**, cu referire la termenul „echipament”, se va ține cont că, în conformitate cu art. 5 alin. (2) din *Directiva (UE) 2019/77*, se utilizează termenul „instalație”.

La **art. 6** se recomandă după cuvântul „îndeplinește” de completat cu textul „, în special”, iar textul „, după caz” de exclus, în vederea conformării rigorilor de tehnică legislativă.

În același scop, la **art. 7 alin. (1)**:

În partea introductivă cuvintele „trebuie să îndeplinească” se vor substitui cu cuvântul „îndeplinește”.

La lit. a) cuvintele „în vigoare” se va substitui cu cuvântul „națională”, iar cuvântul „cerințe”, în ambele cazuri, se va substitui cu cuvântul „standarde”, astfel cum este prevăzut la art. 8 alin. (1) lit. (a) din *Directiva (UE) 2019/77*. În context, cu referire la sintagma „legislația în vigoare”, cuvintele „în vigoare” sunt inutile, ținând cont că regula generală este că referințele la actele normative reprezintă referințe la legislația în vigoare și doar pentru excepțiile de la regulă se va specifica dacă este vorba despre legislația aplicabilă la un anumit moment.

La lit. b), cuvântul „seama” se va substitui cu cuvântul „cont” (observație valabilă pentru toate cazurile similare din proiect), iar la a doua liniuță, se va completa cu cuvântul „sau” așa cum este prevăzut la art. 8 alin. (1) lit. (b) (ii) din *Directiva (UE) 2019/77*.

Totodată, la numerotarea elementelor structurale ale alin. (1) se va ține cont de prevederile art. 51 alin. (6) din *Legea nr. 100/2017*, potrivit căreia, în cazul unei structuri complexe a actului normativ, alineatul poate fi divizat mai întâi în puncte însemnate cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, urmate de o paranteză. La rândul lor, punctele pot fi divizate în litere, însemnate succesiv cu litere latine mici, urmate de o paranteză.

La **art. 7 alin. (5)** textul „alin. (1)-(2)”, în ambele cazuri, se va substitui cu textul „alin. (1) sau (2)”, astfel cum este prevăzut la art. 8 alin. (5) din *Directiva (UE) 2019/77*.

La **art. 8**, în denumirea articolului cuvântul „corectă” se va substitui cu cuvântul „incorectă”, în partea introductivă se vor exclude cuvintele „este îndeplinită una dintre următoarele condiții”, iar lit. a) se va completa în final cu cuvântul „sau”, astfel cum este prevăzut la art. 9 din *Directiva (UE) 2019/77*.

Cu referire la **art. 9**, care transpune art. 10 din *Directiva (UE) 2019/77*, semnalăm că la moment această normă este inaplicabilă pentru Republica Moldova, întrucât se referă la drepturile terților în raport cu statele membre ale Uniunii Europene. Totodată, acest aspect urmează a fi consultat cu Centrul de Armonizare a Legislației.

La **art. 10 alin. (3)** se propune substituirea cuvintelor „are loc” cu cuvintele „apare”, așa cum este prevăzut la art. 11 alin. (3) din *Directiva (UE) 2019/77*.

La **art. 11** „Sarcina probei” atenționăm asupra următoarelor:

Nu este clar raționamentul reglementării în alineate distincte, alin. (5) și (6), a normei privind cooperarea consumatorului, care este prevăzută într-un singur alineat, alin. (5) al art. 12 din *Directiva (UE) 2019/77*. Astfel, urmează a fi explicat de către autorul proiectului.

La alin. (5) enunțul „Cooperarea între consumator și comerciant se efectuează pe suport de hârtie sau pe orice alt suport durabil, disponibil și accesibil consumatorului.” nu transpune exact prevederile art. 12 alin. (5) din *Directiva (UE) 2019/77*, potrivit căreia „Obligația de cooperare se limitează la mijloacele disponibile din punct de vedere tehnic care sunt cel mai puțin intruzive pentru consumator.”.

Dispoziția alin. (7), potrivit căreia „Cazul în care comerciantul nu cooperează în ceea ce privește existența neconformității, se consideră refuz tacit.”, nu se regăsește în conținutul *Directivei (UE) 2019/77*. Mai mult, aceasta nu se încadrează în obiectul de reglementare al articolului dat, care se referă la sarcina probei cu privire la furnizarea conținutului digital sau a serviciului digital. Prin urmare, se va explica de către autorul proiectului de unde a fost preluată și în ce scop. Observația este valabilă și pentru alin. (8).

Cu referire la **art. 12 alin. (1)**, remarcăm că la alin. (1) se utilizează termenul „revocarea”, pe când la art. 13 alin. (1) din *Directiva (UE) 2019/77* se operează cu termenul „încetarea” (remarcă valabilă pentru toate cazurile similare din proiect). Mai mult, potrivit art. 1065 alin. (1) din *Codul civil*, „Se exceptează de la dreptul de revocare prevăzut de dispozițiile prezentei secțiuni în ceea ce privește contractele la distanță și contractele negociate în afara spațiilor comerciale următoarele tipuri de contracte: ...m) contractele de furnizare de conținut digital care nu este livrat pe un suport material, dacă prestarea a început cu acordul expres prealabil al consumatorului și cu confirmarea acestuia că, în momentul în care își dă acordul, el își va pierde dreptul de revocare.”.

În context, autorul urmează să argumenteze acest aspect.

La **art. 13** „Măsuri corective în caz de neconformitate”:

La alin. (2) lit. a) se va completa în final cu cuvântul „și”, astfel cum este prevăzut la art. 14 alin. (2) lit. a) din *Directiva (UE) 2019/77*.

Atenționăm că dispoziția propusă la alin. (3) nu se regăsește în conținutul art. 14 al *Directivei (UE) 2019/77*. Prin urmare, se va explica de către autorul proiectului de unde a fost preluată și în ce scop. Observația este valabilă și pentru alin. (10).

La alin. (5) în partea introductivă textul „alin. (6)-(7)” se va substitui cu textul „alin. (6) și (7)”. Tot aici, textul „alin. (8)-(9)” se va substitui cu textul „alin. (8)”, întrucât este necesară comasarea alineatelor (8) și (9), care au același obiect de reglementare, din care motiv și sunt prevăzute într-un singur alineat, alin. (6) al art. 14 din *Directiva (UE) 2019/77*.

Adițional, la alin. (10) atestăm că o normă similară se conține la art. 20 alin. (28) din *Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor*, potrivit căreia „Consumatorul are dreptul de a suspenda plata unei părți restante din prețul produsului sau a unei părți a acesteia până în momentul în care vânzătorul își îndeplinește obligațiile care îi revin în temeiul prezentei legi.”.

La **art. 14** se va ține cont de cele menționate mai sus la art. 12. Totodată, norma de la alin. (2) nu se regăsește în conținutul art. 15 al *Directivei (UE) 2019/77*, precum și nu cadrează cu prevederile art. 1056 alin. (1) din *Codul civil*, potrivit căreia „Revocarea are ca efect rezoluțiunea, stingând obligațiile ambelor părți rezultate din contract.”.

În vederea transpunerii exacte a prevederilor art. 16 din *Directiva (UE) 2019/77*, la **art. 15** alin. (4) lit. c) se va completa în final cu cuvântul „sau”, la alin. (5) textul „cu excepția situațiilor menționate la alin. (4) lit. a)-c)” se va plasa în debutul alineatului, iar cuvintele „după caz” se vor exclude, fiind excedente.

La **art. 18**, alineatele (2) și (3) se vor comasa, având același obiect de reglementare, din care motiv și sunt reglementate într-un singur alineat, alin. (2) al art. 19 din *Directiva (UE) 2019/77*. În acest caz, alin. (4) și (5) se vor renumera ca alin. (3) și (4), iar la alin. (4) textul „alin. (2)-(3)” se va substitui cu textul „alin. (2)” și, respectiv, la alin. (5) textul „alin. (2)-(4)” se va substitui cu textul „alin. (2) și (3)”.

La **art. 19** cuvintele „comerciantul are dreptul de a se îndrepta împotriva persoanei sau a persoanelor cărora le revine răspunderea din lanțul de tranzacții comerciale” se vor revizui prin prisma prevederilor art. 20 din *Directiva (UE) 2019/77*, potrivit căreia „comerciantul are dreptul să solicite măsuri corective din partea persoanei sau a persoanelor cărora le revine răspunderea din lanțul de tranzacții comerciale. Persoana căreia comerciantul îi poate solicita măsuri corective, acțiunile relevante și condițiile de exercitare se stabilesc prin dispoziții de drept intern.”.

La **art. 20** privind garanția comercială semnalăm că, pe lângă faptul că normele în acest sens nu se regăsesc în textul *Directivei (UE) 2019/77*, acestea nu țin de obiectul de reglementare al Capitolului IV „Modificarea conținutului digital sau a serviciului digital. Dreptul de regres”. Observația este valabilă și pentru **art. 21-23**, care depășesc obiectul de reglementare al legii. Mai mult, norme privind autoritățile abilitate cu funcții de protecție a consumatorilor, soluționarea alternativă a litigiilor privind protecția consumatorilor sunt în mod detaliat reglementate prin *Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor*. Astfel, articolele enunțate se vor exclude din proiect.

La **art. 24** textul „modificarea conținutului digital sau a serviciului digital în conformitate cu art. 18 să fie adusă la cunoștința consumatorului de către comerciant” se va substitui cu textul „nefurnizarea sau neconformitatea să fie adusă la cunoștința

comerciantului de către consumator sau înainte ca modificarea conținutului digital sau a serviciului digital în conformitate cu art. 18 să fie adusă la cunoștința consumatorului de către comerciant”, astfel cum este prevăzut la art. 22 din *Directiva (UE) 2019/77*.

În vederea conformării rigorilor tehnicii legislative, la **art. 25:**

la alin. (2) se recomandă de substituit textul „18 luni de la data publicării prezentei legi” cu textul „6 luni de la data intrării în vigoare a”;

alin. (3) se va omite, ținând cont de prevederile art. 7 alin. (1) și (4) din *Codul civil*, potrivit cărora:

„(1) Legea civilă nu are caracter retroactiv. Ea nu modifică și nici nu suprimă condițiile de constituire a unei situații juridice constituite anterior, nici condițiile de stingere a unei situații juridice stinse anterior. De asemenea, legea nouă nu modifică și nu desființează efectele deja produse ale unei situații juridice stinse sau în curs de realizare.”;

„(4) În cazul situațiilor juridice contractuale în curs de realizare la data intrării în vigoare a legii noi, legea veche va continua să guverneze natura și întinderea drepturilor și obligațiilor părților, precum și orice alte efecte contractuale, dacă legea nouă nu prevede altfel.”.

Secretar de stat

Stanislav COPEȚCHI

Digitally signed by Copetchi Stanislav
Date: 2024.04.24 12:29:38 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

**MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

MD - 2012, mun. Chișinău,
str. 31 August 1989, nr. 82
tel.: +373 22 20 14 24
web: www.justice.gov.md,
e-mail: secretariat@justice.gov.md

20.05.2024 nr. 04/2-4683

La nr. 16/2-1412 din 02.05.2024

**Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
Cancelaria de Stat**

Urmare examinării proiectului definitivat al *Legii privind contractele de furnizare de conținut digital și de servicii digitale (număr unic 243/MDED/2024)*, prezentat repetat spre examinare, constatăm că majoritatea obiecțiilor/propunerilor, formulate în avizul Ministerului Justiției cu nr. 04/2-3832 din 24.04.2024, au fost luate în considerare la definitivarea proiectului.

Totodată, la forma actuală a proiectului, în special aferent rigorilor de tehnică legislativă, menționăm următoarele.

La **art. 2** „Noțiuni principale”, cu referire la definirea noțiunii „date cu caracter personal” cuvintele „este definit” se vor substitui cu cuvintele „sunt definite”, în vederea redactării normei.

La **art. 3** alin. (1) lit. d) se va ține cont că, într-o enumerare de referințe denumirea elementului structural nu se repetă.

La art. 7:

La alin. (1) pct. 1) se recomandă excluderea cuvintelor „dacă este cazul”, în vederea asigurării preciziei normei.

La alin. (1) pct. 2) lit. b) se va completa cu cuvântul „sau” așa cum este prevăzut la art. 8 alin. (1) lit. (b) (ii) din *Directiva (UE) 2019/77*.

La alin. (5) textul „alin. (1)-(2)” se va substitui cu textul „alin. (1) sau (2)”, astfel cum este prevăzut la art. 8 alin. (5) din *Directiva (UE) 2019/77*.

La art. 11:

La alin. (4) textul „alin. (2)-(3)” se va substitui cu textul „alin. (2) și (3)”.

Reiterăm că, dispoziția alin. (7), potrivit căreia „Cazul în care comerciantul nu cooperează în ceea ce privește existența neconformității, se consideră refuz tacit.”, nu se regăsește în conținutul art. 12 al *Directivei (UE) 2019/77*. Mai mult, aceasta nu se încadrează în obiectul de reglementare al articolului dat, care se referă la sarcina probei cu privire la furnizarea conținutului digital sau a serviciului digital. De asemenea, nu este clar pentru care acțiune se consideră refuzul tacit al comerciantului. Astfel, se va reanaliza relevanța includerii dispoziției respective la art. 11.

La art. 18:

Ținând cont de prevederile art. 19 alin. (1) lit. (c) din *Directiva (UE) 2019/77*, alin. (1) lit. c) se va completa în final cu termenul „și”. Totodată, în același alineat, la lit. d) textul „alin. (5)” se va substitui cu textul „alin. (4)”, în vederea rectificării referinței.

Conținutul alin. (2) se va expune într-un alineat. În același timp, al doilea enunț se va completa în debutul său cu textul „În acest caz,”, astfel cum este prevăzut la alin. (2) al art. 19 din *Directiva (UE) 2019/77*.

La **art. 19** semnalăm că enunțul „Persoana căreia comerciantul îi poate solicita măsuri corective, acțiunile relevante și condițiile de exercitare se stabilesc prin dispoziții de drept intern.”, preluat direct de la art. 20 al *Directivei (UE) 2019/77*, urmează a fi reconsiderat integral de către autorul proiectului, întrucât potrivit dispoziției actului european, în legislația națională urmează a fi stabilite: persoana căreia comerciantul îi poate solicita măsuri corective, acțiunile relevante și condițiile de exercitare. În context, se va ține cont și de prevederile art. 22 „Acțiunea în regres” din *Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor*, potrivit căroră „În cazul în care vânzătorul răspunde față de consumator pentru o neconformitate care rezultă dintr-un act sau o omisiune, inclusiv omisiunea de a oferi actualizări ale produselor care conțin elemente digitale în conformitate cu art. 17 alin. (8), a producătorului sau a unui agent economic în etapele anterioare ale lanțului de tranzații, vânzătorul are dreptul să solicite măsuri corective din partea persoanei sau a persoanelor căroră le revine răspunderea din lanțul de tranzații.”.

La **art. 20** privind garanția comercială opinăm în mod repetat asupra inoportunității reproducerii prevederilor *Legii nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor* referitoare la garanții, cu atât mai mult că normele în acest sens nu se regăsesc în textul *Directivei (UE) 2019/77*. Pe lângă cele menționate, în conținutul alin. (2) și (4) referința la art. 20 din *Legea nr. 105/2003* este eronată, garanția comercială fiind reglementată la art. 24 din legea enunțată.

La **art. 21** alin. (2) textul „(în continuare – Inspectorat)” se recomandă a fi plasat la alin. (1), la prima utilizare a denumirii Inspectoratului.

În vederea conformării rigorilor tehnicii legislative, în denumirea **Capitolului VI** și a **art. 25** cuvintele „și tranzitorii” se vor exclude, întrucât acestea nu stabilesc dispoziții tranzitorii, care, potrivit art. 48 alin. (1) din *Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative*, cuprind măsurile ce se instituie cu privire la continuarea raporturilor juridice născute în temeiul vechilor reglementări care urmează a fi abrogate sau înlocuite de noul act normativ.

Secretar de stat

Stanislav COPEȚCHI

Digitally signed by Copețchi Stanislav
Date: 2024.05.20 14:23:37 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

